

«اروند» عضو نامدار هلدینگ خلیج فارس چگونه در صف مدعیان بازار پر رقابت پتروشیمی ایستاد؟

راهی که غول تولیدکننده PVC ایران به سمت «بورسی شدن» پیمود

در بهار برطنین اقتصاد و سیاست ایران که بورس و بازار سهام پس از خزان ریزش شاخص، دوباره سبزپوش شده است، اعلام یک خبر، نگاه خیل فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران بازار سرمایه را به خود خیره ساخت. اینکه، «پتروشیمی اروند، عضو پرآوازه و قدرتمند خانواده شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس به بورس می‌آید.»

شواهد و قرائن در خصوص جزئیات این اتفاق حاکی از این بود که مقدمات بورسی شدن «اروند» به عنوان یکی از واحدهای استراتژیک صنعت پتروشیمی ایران، در یک برنامه ریزی سه ساله و پس از طی مراحل مهمی همچون؛ بازنگری ساختاری و بهبود عملکرد مالی، فراهم شده است.

در نگاه اقتصاد دانان و فعالان بازار سرمایه، حضور اروند در جمع بزرگان بورس نشانه‌ای امیدبخش از اندیشه «شفاف سازی» در بزرگ‌ترین هلدینگ صنعت پتروشیمی ایران و عملکرد مدیریت جدید آن (محمد شریعتمداری) ارزیابی شد.

داده‌ها و مستندات آماری حاکی از این است که پتروشیمی اروند در این بازه زمانی سه ساله، توانسته است با بهره‌گیری هوشمندانه از ظرفیت‌ها و توانمندی درونی رو، به‌ویژه نیروی انسانی متخصص و خلاق، استانداردها و سطح تولید خود را به نحوی سابقه ارتقا بخشد و همین تدابیر و ابتکارات در عمل به سودآوری چشمگیر و پایدار شرکت منجر شده است.

ناگفته پیداست که در دنیای امروز صنعت و سرمایه، نمودارها و شاخص‌های آماری حرف اول را می‌زند. از همین رو، قبل از هر چیز، تصویر منحنی صعودی اروند در لیست شرکت‌های سودساز ایران، توجه فعالان و بازیگران اقتصادی را به خود جلب کرد. این نمودار به وضوح نشان می‌دهد که شرکت پتروشیمی اروند در سال مالی ۱۴۰۲، موفق شده ۶۰۴ هزار میلیارد تومان سود خالص ثبت کند و فروش سالانه‌ی خود را به رقم خیره‌کننده ۵۰۹ هزار میلیارد تومان ارتقا دهد. این نتایج حاصل از میزان فروش و سود خالص، پتروشیمی اروند را در جرگه یکی از سودآورترین شرکت‌های پتروشیمی ایران نشانده است، تا آنجا که طی سه سال اخیر، مجموع سودآوری این شرکت از مرز ۲۰ هزار میلیارد تومان فراتر رفته است.

دستیابی به زنجیره بزرگ تولید و ارزش افزوده پتروشیمی اروند در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی بندر ماهشهر و در زمینی به مساحت ۱۰۸ هکتار تأسیس شده است. این شرکت سال ۱۳۸۱ با بهره‌گیری از فناوری شرکت آلمانی Uhdh (اوده)، زنجیره کاملی از تولید محصولات کلر، کاستیک، وینیل کلراید مونومر، اتیلن دی‌کلراید، PVC، آب ژاول و... را راه‌اندازی کرد.

این زنجیره از نمک دریایی آغاز می‌شود و به محصولاتی با ارزش افزوده بالا امتداد می‌یابد. دو ویژگی؛ زنجیره ارزش افزوده داخلی و تکمیل بودن زنجیره تولید از مزیت‌های منحصربه‌فرد «اروند» است؛ حلقه‌ها و اجزای دیگر این زنجیره بزرگ را، سیستم جداسازی Cl و Na در مرحله الکترولیز و تولید EDC، تبدیل به VCM و در نهایت تولید PVC و S-PVC -E- تشکیل می‌دهند.

◀ ظرفیت سازی برای «تولید انبوه» و پاسخگویی به تقاضای فزاینده بازار داخلی و خارجی

«اروند» در حال حاضر ظرفیت نصب شده ۳۴۰ هزار تن PVC در سال را به دست آورده است. به نحوی که محصول S-PVC در یک گرید و E-PVC در ۶ گرید متنوع تولید می‌شود. این میزان از تنوع محصولات، در عمل قدرت رقابت‌پذیری بالایی به این شرکت در بازارهای داخلی و بین‌المللی را بخشیده است. اروند، افزون بر لیست پرتنوع محصولات مذکور، توانایی تولید ۸ گرید مختلف S-PVC را به دست آورده است. بر همین اساس، کارشناسان حوزه پتروشیمی معتقدند، این شرکت اکنون ظرفیت آن را پیدا کرده است که در صورت افزایش تقاضا در بازار داخلی یا خارجی، می‌تواند به سرعت این گریدها را وارد مدار تولید کند. نکته شایان توجه این است که موضوع تنوع آفرینی و انعطاف‌پذیری در تولید، مزیت بسیار ارزشمند در بازار پررقابت پتروشیمی به حساب می‌آید بازاری که در آن نوآوری و پاسخگویی به هنگام به تقاضای مشتریان حرف اول را می‌زند.

◀ استراتژی هدفمند توسعه صادرات

اروند پس از تکمیل زنجیره تولیدات متنوع خود، نگاهش را به فراسوی مرزهای ایران معطوف کرد و

درصد تولید نسبت به ظرفیت

تکنولوژی نوین را در دستور کار قرار داده‌اند. طرحی که در عمل میزان بهره‌وری را افزایش می‌دهد و به همان میزان مصرف انرژی و هزینه‌های نگهداری را به طور چشمگیری پایین می‌آورد.

گزارش حاکی از این است که در نتیجه بهره‌گیری اروندی‌ها از فناوری‌های روز دنیا در واحدهای کلرآلکالی، کوره‌های VCM، برج‌های خنک‌کننده و کارخانه شست‌وشوی نمک، موجب شده کیفیت محصولات در سطح استانداردهای جهانی قرار گیرد.

◀ مزیت‌های پایدار

از جمله گزارش‌هایی که در خصوص کم و کیف فعالیت شرکت پتروشیمی اروند توجه محافل اقتصادی را جلب کرد، مصون ماندن این شرکت از ابرچالش ناترازی انرژی بود چالشی که به‌ویژه در پائیز و زمستان گذشته نفس صنعت ایران را به شماره انداخت. بهره‌گیری از یوتیلیتی تولیدشده در منطقه ویژه اقتصادی بندر ماهشهر، موجب شد اروندی‌ها با خطری آسوده از تأمین انرژی، خط تولید خود را بی‌وقفه پیش ببرند.

تردید نیست در روزهایی که هنوز کسری و ناترازی انرژی سایه سنگین بر صنعت کشور انداخته است این مزیت، برای اروندی‌ها یک فرصت طلایی در مسیر رقابت با حریفان است.

بی‌دلیل نیست که بازار پتروشیمی اروند با صف طولانی مشتریان روبه‌رو است. تا جایی که طبق گزارش ناظران اقتصادی، اروندی‌ها در اغلب روزها به خواست مشتریان شان اقدام به پیش فروش کامل محصولات پیش از تولید می‌کنند و در بسیاری از مواقع، موجودی انبار اروند در بخش‌هایی چون PVC و کاستیک، منفی است.

◀ هدف‌گذاری «اروندی‌ها» برای تکمیل زنجیره ارزش

در استراتژی جدیدی که اروندی‌های برای فصل جدید فعالیت‌شان ارائه کرده‌اند یک محور تازه نگاه‌ها را به خود جلب کرده است و آن تصمیم مدیران اروند و شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس برای سرمایه‌گذاری در صنایع پایین‌دستی و تکمیل کردن زنجیره ارزش است. انتظار می‌رود با اجرا و عملیاتی شدن این استراتژی، اروند به تولید محصولات نهایی نظیر فیلم‌های بسته‌بندی، لوله‌های پلیمری، قطعات صنعتی، تجهیزات پزشکی و محصولات ساختمانی مبادرت کند.

به موازات دورخیز اروند برای تکمیل زنجیره تولید، سیاستگذاران در راس هرم هلدینگ خلیج فارس از توسعه بازارهای هدف در آسیای میانه، آفریقا، ترکیه و کشورهای اروپای شرقی برای عرضه زنجیره جدید تولیدات اروند و سایر شرکت‌های این هلدینگ خبر می‌دهند.

◀ ترکیب سودآوری، شفافیت و پایداری

به گفته کارشناسان حوزه صنعت، موفقیت پتروشیمی اروند در بازارهای داخلی و نشانهگر یک تجربه نوین است، تجربه برنامه‌ریزی بیست ساله در توسعه زیرساخت، اتکا به منابع داخلی و سرمایه‌گذاری حول نیروی انسانی است. اکنون تصمیم اروندی‌های برای حضور در بازار بورس، را باید حلقه تکمیلی از این استراتژی چندوجهی و بلندمدت ارزیابی کرد که در آن همه مؤلفه‌های جذاب برای سرمایه‌گذاران و بازیگران بازار سهام به چشم می‌خورد از جمله: سودآوری بالا، تراز مالی شفاف، ظرفیت تولید پایدار، بازار صادراتی مستقر، نیروی انسانی متخصص، مزیت بهره‌مندی از انرژی و در نهایت برخورداری از یک استراتژی توسعه‌ای مدون و روشن.

بی‌دلیل نیست پس از آنکه خبر ورود پتروشیمی اروند به بورس در رسانه‌ها بازتاب پیدا کرد، اغلب تحلیلگران بازار سرمایه از این اتفاق به عنوان فرصتی طلایی برای سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی قلمداد کردند.

پیش‌بینی این تحلیلگران حاکی از این است که در روزهای گرم بازار سهام که شاخص بورس سیر صعودی پرشتاب گرفته است، «عرضه اولیه» اروند با صف طولانی خریداران و متقاضیان روبه‌رو خواهد شد، زیرا قریب به اتفاق عناصر تکنیکالی و بنیادین تحلیلی همچون؛ نسبت فروش به سود، نرخ بازگشت سرمایه، حاشیه سود خالص و تنوع محصول، همگی مثبت هستند.

گزارش عملکرد تولید

جدول درصد تولید نسبت به ظرفیت		ظرفیت به تن	
نام واحد	کار معیول	ظرفیت اسمی خالص	ظرفیت تولید
CA	کلر	۵۵۵,۰۰۰	۲۵۵,۲۲۶
	کاستیک	۶۶۰,۰۰۰	۵۲۲,۴۸۰
EDC/VCM	EDC	۸۰۰,۰۰۰	۶۲۲,۵۷۸
	VCM	۲۲۴,۰۰۰	۲۸۷,۴۲۴
S-PVC	S-PVC	۳۰۰,۰۰۰	۲۲۲,۱۷۸
	E-PVC	۴۰,۰۰۰	۲۴,۵۰۰
مجموع		۲,۸۱۸,۰۰۰	۲,۰۲۱۵,۰۵۶
«گزارش عملکرد تولید»			

گزارش

«آرمان ملی» از ضرورت نظارت مجدد بر بازار کار اتباع خارجی گزارش می‌دهد

کارفرمایی افغانستانی‌ها در بازار کار ایران

آرمان ملی – صدیقۀ بهزادپور: موضوع حضور اتباع خارجی به ویژه افغان‌ها در ایران به یکی از مسائل مهم اقتصادی و اجتماعی تبدیل شده است. با توجه به آمارهای موجود، بیش از ۶ میلیون افغان در ایران زندگی می‌کنند که این موضوع تأثیرات قابل توجهی بر بازار کار و منابع اقتصادی کشور داشته است، به گونه‌ای که اخیراً جرایم جدی‌تری برای به کارگیری کارگران اتباع به ویژه افغانستانی در نظر گرفته شده است. اما معضل جدیدی که باعث نگرانی‌های جدی‌تر در این باره شده، حضور کارفرمایان افغانستانی در کشور است که با تخصیص منابع و بازار کار به خود و کارگران هموطن خود، فصل جدیدی از مشکلات در کشور را گشوده‌اند.

◀ وضعیت اتباع افغان در ایران

به گزارش «آرمان ملی»، بنابر آمار منتشره؛ از مجموع شش و نیم میلیون افغان در ایران، تنها حدود ۲ میلیون و ۱۰۰ هزار نفر به صورت قانونی و مجاز در کشور حضور دارند. مابقی این افراد به صورت غیرمجاز وارد کشور شده‌اند و این موضوع چالش‌های زیادی را برای دولت و جامعه به وجود آورده است. حضور این تعداد از اتباع خارجی نه تنها بر بازار کار تأثیر گذاشته، بلکه فشار زیادی بر منابع اقتصادی کشور نیز وارد کرده است.

◀ تأثیر اقتصادی حضور افغان‌ها

احمد کریمی کارشناس بازار کار در این باره به «آرمان ملی» گفت: حضور گسترده افغان‌ها در بازار کار ایران، به ویژه در بخش‌های غیررسمی، موجب کاهش فرصت‌های شغلی برای ایرانی‌ها شده است. بسیاری از کارفرمایان به دلیل هزینه‌های پایین‌تر نیروی کار افغان، تمایل بیشتری به استخدام آنها دارند. این موضوع باعث شده که بسیاری از ایرانی‌ها از فرصت‌های شغلی خود محروم شوند و به بیکاری دچار شوند. از طرفی، افغان‌ها به عنوان کارفرما نیز در برخی از بخش‌ها فعالیت می‌کنند و این موضوع به نوعی بازار کار را در اختیار خود گرفته‌اند. این وضعیت می‌تواند به نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی منجر شود و احساس نارضایتی در میان ایرانی‌ها را افزایش دهد.

◀ فشار بر منابع اقتصادی

این کارشناس ادامه داد: حضور ۶ میلیون افغان در ایران به معنای فشار بر منابع اقتصادی کشور است، چراکه این افراد نیاز به تأمین غذا، مسکن، بهداشت و سایر نیازهای اساسی دارند که این موضوع می‌تواند به افزایش هزینه‌های دولت منجر شود، علاوه، یارانه‌های دولتی که به کالاهای اساسی اختصاص داده می‌شود، تحت تأثیر این سیل مهاجرت قرار گرفته و بخش بزرگی از این یارانه‌ها به افغان‌ها اختصاص داده می‌شود. کریمی ادامه داد: دولت در تلاش است تا با اتخاذ تصمیمات جدید، نظارت بیشتری بر بازار کار اتباع خارجی داشته باشد. این تصمیمات شامل اخراج اجباری افغان‌های غیرمجاز و افزایش نظارت بر ورود مجدد آنها به کشور است. هدف از این اقدامات، کاهش فشار بر بازار کار و منابع اقتصادی کشور و همچنین جلوگیری از تبعات منفی ناشی از حضور غیرمجاز این افراد است. او ادامه داد: با وجود تصمیمات اتخاذ شده، چالش‌های زیادی در زمینه نظارت و اخراج افغان‌های غیرمجاز وجود دارد. یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها، احتمال ورود دوباره این افراد به کشور است. برای جلوگیری از این موضوع، نیاز به همکاری و هماهنگی بین نهادهای مختلف دولتی و امنیتی وجود دارد.

◀ مدیریت مطلوب اخراج غیرمجازها

این کارشناس اقتصادی اضافه کرد: حضور اتباع افغان در ایران یک موضوع پیچیده و چند بعدی است که تأثیرات اقتصادی و اجتماعی زیادی به همراه دارد. نظارت مجدد بر بازار کار و اخراج افغان‌های غیرمجاز می‌تواند به کاهش فشار بر منابع اقتصادی و بازار کار کمک کند، اما نیاز به برنامه‌ریزی و اجرای دقیق این تصمیمات وجود دارد. در حقیقت هدف باید ایجاد شرایطی باشد که هم به نفع ایرانی‌ها باشد و هم به نیازهای انسانی و اجتماعی افغان‌ها توجه شود. کریمی توضیح داد: برای مدیریت حضور غیرقانونی افغان‌ها در ایران و حفظ منافع اقتصادی کشور، باید با تقویت نظارت مرزی و کنترل ورود اتباع خارجی از ورود بی‌محابای آنها جلوگیری کرد. این امر می‌تواند با استفاده از فناوری‌های نوین و افزایش تعداد نیروهای مرزبان انجام شود تا از ورود غیرمجاز افراد جلوگیری کرد تا در نهایت ایجاد احساس امنیت را در جامعه افزایش دهد.

◀ ساماندهی جدی اتباع افغان

کریمی افزود: دولت می‌تواند برنامه‌ای برای ثبت نام و ساماندهی افغان‌های مقیم در ایران ایجاد کند. این برنامه می‌تواند شامل ارائه مجوزهای کار و اقامت قانونی برای افغان‌ها باشد و به آنها اجازه دهد تا به صورت رسمی و با پرداخت مالیات در بازار کار فعالیت کنند، این اقدام به دولت کمک می‌کند تا از منابع مالی بیشتری بهره‌برداری کند و همچنین به افغان‌ها اجازه می‌دهد تا به صورت قانونی و با حقوق مشخص در کشور زندگی کنند. همچنین دولت باید برنامه‌ای برای مدیریت یارانه‌ها و تخصیص بهینه منابع به کالاهای اساسی داشته باشد. با شناسایی و تفکیک نیازهای ایرانی‌ها و اتباع خارجی، می‌توان از هدررفت یارانه‌ها جلوگیری کرد. به عنوان مثال، ارائه یارانه‌ها به کالاهایی که به طور خاص برای ایرانی‌ها ضروری است، می‌تواند به حفظ منافع اقتصادی کشور کمک کند.

◀ تقویت همکاری‌های بین‌المللی

او افزود: ایران می‌تواند با کشورهای همسایه و سازمان‌های بین‌المللی همکاری کند تا به مدیریت بهتر مهاجرت و حضور اتباع خارجی کمک کند. این همکاری‌ها می‌تواند شامل تبادل اطلاعات، برنامه‌های مشترک برای بازگشت داوطلبانه افغان‌ها به کشورشان و همچنین تأمین منابع مالی برای پروژه‌های توسعه‌ای در افغانستان باشد. در این راستا، آگاهی‌بخشی به جامعه درباره وضعیت مهاجران و تأثیرات آنها بر اقتصاد کشور می‌تواند به کاهش تنش‌ها و نارضایتی‌ها کمک کند. قطعاً اجرای این راهکارها، می‌توان به بهینه‌سازی حضور افغان‌ها در ایران کمک کرد و از هدررفت منابع و یارانه‌ها جلوگیری نمود. در عین حال که منافع اقتصادی کشور نیز حفظ می‌شود.

◀ تسلط اتباع خارجی بر بازار کار

در حالی که صنعت اشتغال اتباع خارجی در ایران سال‌هاست محل بحث و نگرانی برخی کارشناسان است، حالا گزارش‌های جدید از تسلط کامل برخی از آنها بر برخی صنایع و مشاغل حکایت دارد؛ تا جایی که نه تنها به عنوان نیروی کار، بلکه در نقش کارفرما نیز حضور پررنگی پیدا کرده‌اند. سمیه گلپور، رئیس انجمن‌های صنفی کارگران، با اعلام این موضوع تأکید کرده است که «صفر تا صد برخی از صنایع و حرفه‌های کشور، در اختیار اتباع خارجی قرار گرفته و دیگر حتی یک کارگر با کارفرمای ایرانی در این حوزه‌ها حضور ندارد.» به گفته گلپور، این پدیده فقط به اشتغال اتباع خارجی ختم نمی‌شود، بلکه در بسیاری از موارد، مدیریت و مالکیت کارگاه‌ها و فعالیت‌های اقتصادی نیز به دست آنان افتاده است. این موضوع به‌ویژه در بخش‌هایی نظیر ساختمان، دامداری و مشاغل خدماتی بیش از دیگر حوزه‌ها مشهود است.